

Inklusio การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง **Hoà nhập** インクルージョン
uam banh chol ادماج **Eingliederung** Inclusion Husisha समावेशन
Ushirikishaji Kuonjezela *Inklusio* Jumuisho **Inclusion**
интеграция Bombeleni pumo Inclusion интеграция
Mjumuisho ukwabula a Inclusion integration ادماج
समावेशन Husisha अدماج kapatulula Husisha การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง **Inclusion**
njela. Husisha Sankaneni インクルージョン *Kusebenjela.*
i 融入 **Inclusion** Kunyitanira समावेशन *pamodzi*
ira Husisha **Eingliederung** समावेशन **Jumuisho** интеграция
opene Kuonjezela 融入 *Inklusio* Inclusion
sebenjela. Bombeleni pumo Inclusion
rodzi ادماج ukwabula a kapatulula Sankaneni Kunyitanira Inclusion Kunyitanira
मावेशन **Hoà nhập** Inclusion **Jumuisho**
lusion Okujawo obukwakuli 融入 **Mjumuisho**
nh chol zo ku ba katacemba
нтеграция МАКАТЕТ *Kusebenjela.*
शन интеграция *pamodzi*
wakuli **Inclusion** Tuje pamopene
cemba समावेशन Kunyitanira
Bantu boonse kutola lubazu
akunyina kusalulula ادماج
インクルージョン
isha **Eingliederung**
onjezela 融入
isho Inclusion
интеграция
obukwakuli
kacemba
nh chol
शन

Tổ chức
Lao động
Quốc tế

HƯỚNG DẪN TRUYỀN THÔNG VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Bản quyền của Tổ chức Lao động Quốc tế 2010

Xuất bản lần đầu năm 2010

Biên tập: Jeannette Sanchez

ISBN: 978-92-2-824073-3 (print); 978-92-2-824074-0 (web pdf)

MỤC LỤC

Giới thiệu	4
Một vài số liệu liên quan đến người khuyết tật.....	10
Người khuyết tật tại các nước thực hiện dự án của Chương trình hợp tác phát triển ILO - Ailen:	12
Định kiến và thực tế	14
Các cơ quan truyền thông có thể làm gì giúp hòa nhập người khuyết tật?.....	18
Ý tưởng cho những bài viết về hòa nhập người khuyết tật	22
Thuật ngữ về hòa nhập người khuyết tật.....	24
Một vài điều cần chú ý khi viết bài về lĩnh vực người khuyết tật	28
Công ước và tiêu chuẩn quốc tế về hòa nhập người khuyết tật	30
Thông tin tham khảo và các trang web.....	32
Các ấn phẩm.....	34

“Mục tiêu hàng đầu của Tổ chức lao động quốc tế (ILO) là việc làm bền vững cho mọi người, trong đó có người khuyết tật. Khi chúng ta quảng bá cho quyền và phẩm giá của người khuyết tật tức là chúng ta đang nâng cao vị thế của những con người, đang thúc đẩy kinh tế tăng trưởng và làm giàu cho toàn xã hội nói chung.”

Juan Somavia,
Tổng Giám đốc,
Tổ chức lao động quốc tế (ILO)

GIỚI THIỆU

Truyền thông - truyền hình, đài phát thanh, báo giấy, tạp chí, mạng internet, các mạng truyền thông xã hội và các hình thức truyền thông khác - có vai trò quan trọng trong việc làm thay đổi nhận thức xã hội và tạo ảnh hưởng đến suy nghĩ và hành vi của công chúng. Việc lựa chọn ngôn từ, hình ảnh và thông điệp có thể giúp hình thành nhận thức, thái độ và hành vi. Việc lựa chọn này còn có thể khiến người ta xác định điều gì là quan trọng hoặc không mang ý nghĩa gì đối với cá nhân hoặc với thế giới xung quanh.

Chân dung người khuyết tật được đề cập đến như thế nào và mức độ thường xuyên xuất hiện trên các phương tiện truyền thông có tác động to lớn đối với việc người khuyết tật được nhìn nhận như thế nào trong xã hội. Trong khi chỉ có một vài chương trình truyền thông dành riêng cho người khuyết tật như các chương trình phim tài liệu chiếu trên truyền hình, người khuyết tật được xuất hiện rất ít trong các chương trình chung. Khi được xuất hiện trên các chương trình đó thì họ thường bị mô tả một cách méo mó (kỳ thị) hoặc theo những hình mẫu rập khuôn, có lúc lại được gán cho số phận đáng thương hoặc tô vẽ thành những người siêu anh hùng vượt khó. Đưa người khuyết tật lên các chương trình truyền

thông thường xuyên trên truyền hình và đài phát thanh, cũng như các phương tiện truyền thông khác có thể giúp người khuyết tật có được sự đại diện hài hòa và công bằng, đồng thời giúp đấu tranh chống lại việc mô tả những hình mẫu rập khuôn thường thấy dễ dẫn đến nhận thức tiêu cực về người khuyết tật.

Đưa hình ảnh người khuyết tật có nhân phẩm và được tôn trọng lên các phương tiện truyền thông có tác dụng quảng bá cho một xã hội hòa nhập và chấp nhận sự khác biệt giữa các thành viên của xã hội. *Tại sao điều đó lại quan trọng như vậy?* Thứ nhất, bởi vì người khuyết tật chiếm khoảng 10% dân số toàn cầu.¹ Họ thường bị phân biệt đối xử hoặc không được tham gia các dịch vụ cơ bản như y tế, giáo dục, và các cơ hội đào tạo cũng như việc làm. Điều đó làm cho nhiều người khuyết tật và gia đình họ trở thành những người nghèo nhất trên thế giới² và trở thành một trong số nhóm người yếu thế nhất trong xã hội. Thứ hai, tại nhiều quốc gia trên thế giới, người khuyết tật thường không tiếp cận được thông tin về chính sách, luật pháp và những chương trình, dịch vụ có ảnh hưởng trực tiếp đến bản thân mình. Sự thiếu thông tin, kiến thức này làm hạn chế sự tham gia của họ vào đời

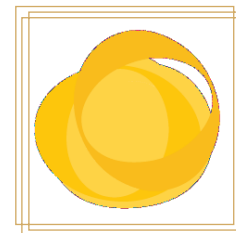
sống kinh tế, chính trị, xã hội nói chung. Thúc đẩy sự hòa nhập của người khuyết tật đòi hỏi trước hết phải có sự thừa nhận rằng tất cả mọi người đều là thành viên đầy đủ của xã hội, đồng thời tôn trọng tất cả các quyền của họ. Hòa nhập còn là sự đảm bảo người khuyết tật được tham gia vào tất cả các dịch vụ cơ bản cho tất cả mọi người nói chung, xóa bỏ rào cản ngăn cản họ tham gia, ví dụ rào cản về môi trường vật thể, thái độ, pháp luật, chính sách, và thông tin truyền thông. Xa hơn nữa, thúc đẩy sự bình đẳng về cơ hội, tiếp cận dịch vụ và thông tin đối với người khuyết tật

còn là một phần rất quan trọng của chiến lược xóa đói giảm nghèo, một mục tiêu lớn mà cả cộng đồng quốc tế đang cùng nỗ lực phấn đấu.

Cuốn hướng dẫn này nhằm cung cấp những thông tin thiết thực cho giới truyền thông về việc làm cách nào để quảng bá những hình ảnh tích cực và hoà nhập của phụ nữ và nam giới khuyết tật, thúc đẩy môi trường không phân biệt đối xử và cơ hội bình đẳng cho người khuyết tật ở tất cả các cấp độ của nền kinh tế và toàn xã hội. Hướng dẫn này dành cho những người làm công tác biên tập, phóng viên, phát thanh viên, đạo diễn, những người làm chương trình và người dẫn chương trình. Hướng dẫn này cũng có thể giúp ích cho những nhà biên tập của các trang web và các sản phẩm truyền thông đa phương tiện. Hướng dẫn này cũng thể hiện cam kết của Tổ chức lao động quốc tế (ILO) và Chương trình hợp tác phát triển Ailen³ về tăng cường việc làm bền vững và hiệu quả cho phụ nữ và nam giới khuyết tật thông qua sự hòa nhập của người khuyết tật vào các chương trình và dịch vụ nhằm tăng cường khả năng tìm việc và tạo việc làm cho người khuyết tật.

Hướng dẫn này dành cho những người làm công tác biên tập, phóng viên, phát thanh viên, đạo diễn, những người làm chương trình và người dẫn chương trình. Hướng dẫn này cũng có thể giúp ích cho những nhà biên tập của các trang web và các sản phẩm truyền thông đa phương tiện.

Năm 2000, các nhà lãnh đạo của các quốc gia là thành viên của Tổ chức Liên Hiệp quốc đã thông qua *Tuyên ngôn Thiên Niên Kỷ của Liên Hiệp Quốc*. Để Tuyên ngôn này có hiệu lực, các Nguyên Thủ Quốc gia trên thế giới và các Tổ chức Phát triển Hàng đầu đã xây dựng 8 Mục tiêu Phát triển Thiên Niên Kỷ (MDGs). Mục tiêu Phát triển Thiên Niên Kỷ là một bộ gồm 8 mục tiêu có thể đo lường được, nhằm đấu tranh chống đói nghèo và giải quyết những vấn đề khác. Các mục tiêu này dự kiến sẽ phải đạt được vào năm 2015.

Các mục tiêu đó là:

- **Đạt phổ cập giáo dục tiểu học**
- **Tăng cường bình đẳng giới và nâng cao vị thế của phụ nữ**
- **Giảm tỷ lệ tử vong ở trẻ em**
- **Nâng cao sức khỏe bà mẹ**
- **Phòng chống HIV/AIDS, sốt rét và các bệnh khác**
- **Đảm bảo bền vững về môi trường**
- **Thiết lập mối quan hệ đối tác toàn cầu vì mục đích phát triển**

KHUYẾT TẬT

Thuật ngữ khuyết tật được dùng để chỉ rất nhiều dạng khiếm khuyết khác nhau về vận động, giác quan, trí tuệ hoặc về tâm lý - xã hội và những khiếm khuyết này có thể có ảnh hưởng hoặc không ảnh hưởng tới khả năng thực hiện các hoạt động thường ngày, cả việc làm.

Phụ nữ và nam giới khuyết tật làm việc trong tất cả các ngành kinh tế và đảm đương được mọi vị trí. Nhiều người đã chứng minh được rằng khi có cơ hội phù hợp đi cùng với sự tạo điều kiện hợp lý trong công việc hay trong môi trường làm việc, người khuyết tật có thể có những đóng góp quý báu cho xã hội.

MỘT VÀI SỐ LIỆU LIÊN QUAN ĐẾN NGƯỜI KHUYẾT TẬT

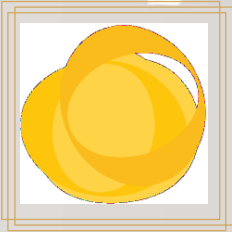
- Một phần mười dân số thế giới hay 650 triệu người là người khuyết tật. Khoảng 470 triệu người trong số họ đang trong độ tuổi lao động.
- Theo số liệu thống kê của Tổ chức Liên Hiệp Quốc, 80% người khuyết tật tại các nước đang phát triển sống dưới mức nghèo. Tại các nước đang phát triển, hầu hết người khuyết tật sống ở khu vực nông thôn, và việc tiếp cận các dịch vụ tại khu vực này còn hạn chế.
- Ngân hàng Thế giới ước tính 20% người nghèo trên thế giới là người khuyết tật.
- Nếu được tuyển dụng thì người khuyết tật thường được trả lương thấp, triển vọng thăng tiến trong công việc ít, điều kiện làm việc kém.
- Khuyết tật không chỉ ảnh hưởng đến cá nhân người khuyết tật mà còn ảnh hưởng đến gia đình họ. Những thành viên trong gia đình có trách nhiệm chăm sóc chính cho người khuyết tật thường phải bỏ việc. Ngoài ra, những người trực tiếp chăm sóc người khuyết tật và gia đình người khuyết tật thường gặp khó khăn về tài chính nhiều hơn so với những người khác.⁴
- Tại mọi quốc gia trên thế giới đều xảy ra các trường hợp xâm phạm quyền của người khuyết tật dưới hình thức nào đó.⁵
- Theo thống kê của Quỹ Nhi đồng Liên Hiệp Quốc (UNICEF), hơn 90% trẻ khuyết tật tại các nước đang phát triển không được đến trường.⁶
- Người khuyết tật thường ít có việc làm hơn người không khuyết tật.
- Theo thống kê của Chương trình Phát triển của LHQ (UNDP),⁷ tỷ lệ biết chữ của người lớn khuyết tật toàn cầu thấp ở mức 3%, và tỷ lệ phụ nữ khuyết tật biết chữ là 1%.
- Nghèo đói và khuyết tật là 2 vấn đề có mối liên kết chặt chẽ với nhau. Người nghèo thường dễ bị khuyết tật do điều kiện sống của họ. Khuyết tật dễ khiến người ta trở nên nghèo hơn do ít có cơ hội tiếp cận giáo dục và phát triển kỹ năng.
- Phụ nữ khuyết tật còn phải đối mặt với khó khăn thách thức gấp hai lần, bị phân biệt vì hai lý do: họ vừa mang giới tính nữ và vừa là người khuyết tật.

NGƯỜI KHUYẾT TẬT⁸ TẠI CÁC NƯỚC THỰC HIỆN DỰ ÁN CỦA CHƯƠNG TRÌNH HỢP TÁC PHÁT TRIỂN ILO - AILEN

[Back to contents](#)

Nhiều người khuyết tật đã cho thấy một khi có cơ hội và với sự điều chỉnh cần thiết đối với công việc hoặc môi trường làm việc, người khuyết tật có thể đem lại những đóng góp to lớn.

QUỐC GIA	NGƯỜI KHUYẾT TẬT
Campuchia	700,000 ⁹
Trung Quốc	83,000,000 ¹⁰
Ethiopia	5 đến 8,000,000 ¹¹
Kenya	3,000,000 ¹²
CHDCND Lào	400,000 ¹³
Cộng hòa thống nhất Tanzania	3,000,000 ¹⁴
Thái Lan	2,000,000 ¹⁵
Uganda	5,000,000 ¹⁶
Việt Nam	Ước tính từ 8 đến 12,000,000 ¹⁷
Zambia	Từ 690,000 đến 1,000,000 ¹⁸

(Số liệu thống kê về người khuyết tật năm 2009)

HÃY TÍNH ĐẾN CHÚNG TÔI!

“Phụ nữ và nam giới khuyết tật muốn “được tính đến” trong các chính sách về thị trường lao động và trong luật pháp có thừa nhận quyền của họ. Người khuyết tật cũng muốn “được tính đến” trong các chương trình và dịch vụ, kể cả chương trình và dịch vụ việc làm và dạy nghề, nhằm giúp trang bị kiến thức và chuẩn bị cho họ tốt hơn để tham gia thị trường lao động

Marlee Matlin, người đoạt giải Hàn lâm và nhà vận động chính sách cho người khuyết tật.

ILO/A. Minchin

ĐỊNH KIẾN VÀ THỰC TẾ

[Back to contents](#)

ILO

ĐỊNH KIẾN THỰC TẾ

Không có nhiều người khuyết tật nên việc hòa nhập người khuyết tật không thực sự là một vấn đề.

Khuyết tật là vấn đề về sức khỏe.

Người khuyết tật không thể đáp ứng được các yêu cầu thực hiện công việc, do đó họ thường gặp rủi ro đối với vấn đề việc làm.

Người khuyết tật đang tham gia vào mọi mặt của đời sống xã hội. Do bị kỳ thị, nhiều người khuyết tật sống khép kín hoặc bị tách biệt khỏi xã hội, hoặc bị giữ tại nhà hoặc trong các cơ sở bảo trợ. Có những rào cản làm hạn chế cơ hội của họ tham gia vào rất nhiều hoạt động, ví dụ rào cản về môi trường vật thể, thái độ, luật pháp, quy định, cách giao tiếp. Ngoài ra, sự khuyết tật còn có thể dưới những hình thức không nhìn thấy bằng mắt. Một số người khuyết tật có thể thậm chí không nghĩ họ là người khuyết tật.

Sức khỏe rất quan trọng đối với mọi người, kể cả người khuyết tật và không khuyết tật. Tuy nhiên, sức khỏe không phải là vấn đề duy nhất, hoặc trong một số trường hợp, vấn đề quan trọng nhất. Để người khuyết tật tham gia vào thế giới công việc hay xã hội thường đòi hỏi phải cân nhắc nhiều yếu tố chứ không chỉ đơn thuần vấn đề liên quan đến những khiếm khuyết của họ; Sự tham gia này còn tùy thuộc vào tất cả các mặt đời sống của người khuyết tật như học vấn, kinh nghiệm, kỹ năng và sự tham gia trong xã hội dân sự, v.v.

Tập đoàn dịch vụ và hóa chất DuPont của Mỹ là một trong những công ty đầu tiên đánh giá hiệu quả công việc của lao động là người khuyết tật tại công ty họ. Công việc này được tiến hành trong hơn 30 năm, bắt đầu từ những năm 1970. Báo cáo đánh giá của Dupont cho biết lao động là người khuyết tật làm việc tại công ty của họ cho chỉ số ngang bằng hoặc cao hơn so với những người không khuyết tật về an toàn lao động, hiệu quả công việc, đi làm đều đặn, và duy trì sự ổn định trong việc làm.¹⁹ Các điều tra với chủ sử dụng lao động tiến hành tại Úc, Hà Lan và Anh cũng cho kết quả tương tự.²⁰

ĐỊNH KIẾN THỰC TẾ

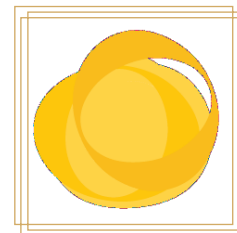
Nói đến tiếp cận là nói đến đường dốc, xe lăn và các nhà vệ sinh.

Điều chỉnh mô hình làm việc cho phù hợp với lao động là người khuyết tật đòi hỏi chi phí lớn.

Tiếp cận có liên quan chặt chẽ tới thiết kế và bao hàm việc tính toán kỹ càng nhu cầu sử dụng của mọi người, kể cả người khuyết tật hay không khuyết tật, đồng thời phải tính đến các yếu tố như màu sắc, tín hiệu âm thanh thường được lắp đặt tại những nơi qua đường dành cho người đi bộ, sự tương phản về màu sắc, bề mặt, các hệ thống trợ giúp âm thanh (ví dụ “hệ thống tăng âm”), thuyết trình thông tin, ký hiệu chỉ đường, và nhiều hình thức khác. Một môi trường tiếp cận tốt có lợi cho không chỉ người khuyết tật mà cho mọi người.²¹

Điều chỉnh hợp lý tại nơi làm việc là việc chủ sử dụng lao động tiến hành những biện pháp hoặc cách thức giúp người khuyết tật làm việc hoặc tham gia vào các khóa đào tạo như những người không khuyết tật khác. Hầu hết lao động là người khuyết tật không cần những điều chỉnh gì đặc biệt và chi phí cho thực hiện công việc này thường rất thấp, hoặc thậm chí thấp hơn nhiều so với số kinh phí mà các chủ sử dụng lao động nghĩ. Các nghiên cứu của Mạng lưới Điều chỉnh Công việc của Mỹ cho biết 15% các hoạt động này không mất kinh phí, 51% có chi phí từ \$1 đến \$500, 12% từ \$501 đến \$1,000 và 22% điều chỉnh hợp lý chi phí hơn \$1,000.²²

Mạng lưới phát thanh và Công nghiệp Sáng tạo vì Người Khuyết Tật (BCIDN) tập hợp các đài phát chủ chốt tại Vương Quốc Anh để nghiên cứu và giải quyết vấn đề hòa nhập người khuyết tật trong ngành truyền thông. Là thành viên của BCIDN, hãng phát thanh và truyền hình của Anh (BBC) cam kết mang lại cơ hội bình đẳng và sự đa dạng phản ánh nhiều đối tượng khán giả của Đài. Kế hoạch hành động về vấn đề người khuyết tật nhằm: tăng cường sự tham gia của người khuyết tật vào các hoạt động xã hội cũng như các chương trình trên sóng phát thanh và truyền hình; tăng số người khuyết tật tham gia vào tất cả các lĩnh vực của lực lượng lao động; tăng sự tiếp cận tới các dịch vụ nói chung và dịch vụ qua sóng phát thanh hoặc dịch vụ khác; đảm bảo việc tiếp cận được các toà nhà văn phòng. Để biết thêm thông tin về chính sách đối với người khuyết tật của BBC, hãy truy cập địa chỉ dưới đây: <http://www.bbc.co.uk/aboutthebbc/policies/diversity.shtml#commitments>

Mô hình xã hội và mô hình y tế đối với việc hòa nhập người khuyết tật

Chỉ tập trung vào sự khiếm khuyết hay coi người khuyết tật như là một đối tượng cần được “chữa bệnh” được gọi là mô hình y tế. Phương pháp tiếp cận này thường bỏ qua những khả năng của người khuyết tật. Ngược lại, 'mô hình xã hội' quan tâm đến những rào cản gây trở ngại cho sự tham gia của người khuyết tật trong xã hội; những rào cản này xuất phát từ cách thức hình thành và tổ chức của xã hội, những định kiến, thái độ và những giả định sai lầm về người khuyết tật về những khiếm khuyết của cá nhân.

II/O/H. Nghi Phan

**CÁC CƠ QUAN
TRUYỀN THÔNG
CÓ THỂ LÀM GÌ GIÚP
HÒA NHẬP NGƯỜI
KHUYẾT TẬT**

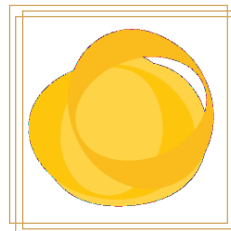
[Back to contents](#)

Cách thức các phương tiện truyền thông đưa tin có thể giúp nâng cao nhận thức của toàn xã hội về những khó khăn thực tế mà người khuyết tật phải đối mặt, giảm bớt lối mòn trong suy nghĩ, những định kiến, và những cách hành xử gây ảnh hưởng không tốt cho người khuyết tật, đồng thời nâng cao nhận thức về khả năng và sự đóng góp của người

khuyết tật cho xã hội. Thời điểm (giờ cao điểm hay không phải giờ cao điểm) và tần suất đăng tải tin bài về chủ đề hòa nhập người khuyết tật, ngôn từ dùng để nói về người khuyết tật có thể mang lại nhận thức tích cực, tăng cường sự tôn trọng đối với quyền và nhân phẩm của người khuyết tật, thúc đẩy và nâng cao nhận thức về xã hội hòa nhập.

Tại Bắc Kinh, Trung tâm giao lưu văn hóa “Một Cộng Một” là một trung tâm hoạt động về truyền thông, toàn bộ cán bộ của trung tâm là các nhà báo khuyết tật. Năm 2008, hai trong số cán bộ của công ty trở thành nhà báo khuyết tật với tư cách nhà báo đầy đủ đầu tiên của Trung Quốc được chính thức công nhận trong lịch sử Olympic. Hiện nay, chương trình phát thanh của họ đã đến được tới hầu hết các địa danh tại Trung Quốc.²⁴

CƠ QUAN TRUYỀN THÔNG CÓ THỂ LÀM GÌ ĐỂ HỖ TRỢ CHUYỂN TẢI THÔNG TIN VÀ XÂY DỰNG HÌNH ẢNH TÍCH CỰC VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT VÀ VIỆC HÒA NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT:

- Nâng cao nhận thức về những thách thức, khó khăn người khuyết tật phải đối mặt, những vấn đề xoay quanh chủ đề hòa nhập người khuyết tật, về những yếu tố dẫn đến khó khăn và sự kỳ thị đối với người khuyết tật.
- Đưa ra diễn đàn chung để công chúng thảo luận về vấn đề hòa nhập người khuyết tật nhằm mục đích xóa bỏ ý tưởng coi khuyết tật là vấn đề cấm kỵ.
- Xây dựng hình ảnh người khuyết tật là những người có kiến thức chuyên môn, những người cung cấp các dịch vụ, hỗ trợ và là nguồn giúp đỡ, trợ giúp cho chính gia đình họ và cộng đồng.
- Huy động các nguồn lực tốt hơn để giải quyết vấn đề người khuyết tật chưa được hòa nhập vào đời sống xã hội, kinh tế, chính trị nói chung, đồng thời giải quyết những khó khăn về tiếp cận đối với các lĩnh vực phát triển như y tế, giáo dục, lương thực, nhà ở, việc làm và đất đai.
- Thúc đẩy và nâng cao nhận thức về chính sách, sản phẩm, dịch vụ và môi trường giúp mọi người tham gia và phát triển một cách toàn diện, trong đó có người khuyết tật.
- Phổ biến các thông tin về dịch vụ hỗ trợ. Nêu đầy đủ thông tin về các nguồn trợ giúp cấp quốc gia hoặc cấp địa phương hoặc sự hỗ trợ ở cuối bài báo hoặc chương trình để đảm bảo người khuyết tật và gia đình họ có được những thông tin cần thiết, cũng như những thông tin thiết thực về các chương trình và chính sách quốc gia.
- Quảng bá mạnh mẽ cho thông điệp trong đó có sự đóng góp, hiện diện của người khuyết tật trong mọi cộng đồng trên toàn thế giới. Họ cũng có những cảm xúc, mối quan tâm, năng khiếu, kỹ năng và hành vi như những người không khuyết tật khác; đồng thời họ cũng phải được nói đến với những tính cách và kinh nghiệm giống như những người khác cùng lứa tuổi và trong cùng tình huống.

ILO/C. Anarasinghe

Ý TƯỞNG CHO NHỮNG BÀI VIẾT VỀ HÒA NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT

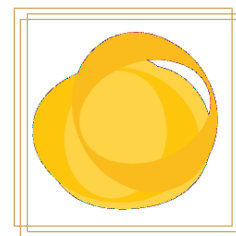

ILO/N. Minh Tran

[Back to contents](#)

- Xu hướng trong cộng đồng mà bạn đang sống về tạo cơ hội việc làm trong khu vực nhà nước và tư nhân cho người khuyết tật là gì?
- Trong thời kỳ kinh tế khó khăn, người khuyết tật có nguy cơ mất việc không?
- Tổ chức nào trong cộng đồng của bạn đang có chương trình hỗ trợ người khuyết tật làm việc? Những hỗ trợ cụ thể mà tổ chức đó cung cấp là gì?
- Cộng đồng của bạn đã thực hiện những thay đổi/điều chỉnh gì để đảm bảo môi trường tiếp cận cho người khuyết tật?
- Các chương trình/dịch vụ hỗ trợ cho người khuyết tật của nước bạn so với các nước khác như thế nào?
- Nước bạn hoặc tổ chức của bạn đã tiến hành những biện pháp nào để lồng ghép việc hòa nhập người khuyết tật vào các chương trình và chính sách phát triển quốc gia?
- Sức mua tiềm năng hoặc thu nhập sau thuế của người khuyết tật tại nước bạn là bao nhiêu?

Sức mua của người khuyết tật là một nguồn đáng kể. Ví dụ, sức mua của người khuyết tật ở Anh ước tính là £80 tỷ, ở Mỹ là \$220 tỷ và ở Canada là US\$ 50 tỷ.²⁵

THUẬT NGỮ VỀ HÒA NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Tất cả từ ngữ và hình ảnh dùng để chỉ một người hay hoàn cảnh đều có tác động tích cực hay tiêu cực. Cần tránh việc mô tả một con người dựa vào đặc điểm khuyết tật của người đó. Hãy nói đến con người đó chứ không nói đến sự khiếm khuyết

AVOID PHRASES LIKE	USE PHRASES LIKE
Afflicted by multiple sclerosis, cerebral palsy, etc.	Person who has cerebral palsy, etc.,
Attack, spells, fits	Person with cerebral palsy
Birth defects, deformity	Seizure
The blind, the visually impaired	Person born with a disability Person with a disability from birth
Confined to a wheelchair,	Person who is blind Person with visual impairment
Wheelchair-bound	Person who uses a wheelchair; A wheelchair user
Crazy, insane, mad, demented, psychotic, lunatic, schizophrenic, deviant	Person with a mental health disability, Person who has schizophrenia, etc.
Cripple/crippled	Person with a physical disability Person with a mobility impairment, Person who walks with crutches, Person who uses a walker
Deaf-mute, deaf and dumb	Person who is deaf Person who is hearing impaired
Disabled community	Disability community
The Disabled	Person with a disability, People with disabilities, A woman or man with a disability, *Disabled people or disabled person
Dwarf, midget	A person of short stature
Handicapped seating, parking, washrooms	Accessible seating, parking, washrooms
Invalid	Person with a disability
Mentally retarded, idiot, imbecile, slow	Person with an intellectual disability, Persons with learning disabilities
Mongoloid, mongolism	Person with Down Syndrome
Normal	Person without a disability Non-disabled person
Spastic	Person who has muscle spasms
Suffers from	Person with a disability,
Stricken with	Person who has cerebral palsy, etc.
Cripple	(Disability is not synonymous with suffering)

Source: excerpted from Suggested language for people with disabilities: Together We Rock!, http://www.togetherwerock.com/pdfs/Draper_SuggGuidLang_Nov14.pdf.

*These ILO Media Guidelines use both "people with disabilities" and "disabled people" interchangeably, reflecting accepted usage in different parts of the world.

THUẬT NGỮ LIÊN QUAN ĐẾN HÒA NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT TRÊN QUAN ĐIỂM TIẾP CẬN DỰA TRÊN QUYỀN

Nguyên tắc chung:

Khi nói về người khuyết tật, nên tránh sử dụng những từ ngữ khiến người nghe liên tưởng đến sự yếu kém về thân phận, về sự yếu thế, hạ thấp nhân phẩm. Nếu có thể, nên tránh dùng những từ ngữ mang hàm ý tiêu cực như “bị, phải...”

Sau đây là một số gợi ý:

CẦN TRÁNH	NÊN DÙNG
Tàn tật, tật nguyên, tàn phế	Khuyết tật
Đui, mù	Khiếm thị, khuyết tật nhìn, khó khăn về nhìn, (chỉ nên dùng từ mù trong trường hợp không thể dùng những từ nêu trên)
Chột	Hỏng 1 mắt, khó khăn về nhìn
Què, cụt, thọt, khoèo	Khuyết tật vận động, khó khăn về vận động, mất (một) chi dưới, khuyết tật về tay/chân
Điên, rồ, dại, thần kinh	Khuyết tật về tâm thần, bệnh tâm thần
Thiểu năng trí tuệ, chậm phát triển trí tuệ, bị “đao”	Khuyết tật trí tuệ
Điếc	Khiếm thính, khuyết tật nghe
Câm, ngọng	Khuyết tật ngôn ngữ, khó khăn về nói, nói khó
Chứng mù đọc	Khó khăn về đọc
Người bình thường (để phân biệt với người khuyết tật)	Người không khuyết tật
Chính sách cho người khuyết tật	Chính sách về hòa nhập người khuyết tật hoặc chính sách về người khuyết tật

Trong dịch thuật:

Từ “disability” khi đứng trước các từ như “policy”, “legislation”, v.v cần chú ý không nên dịch là “người khuyết tật”

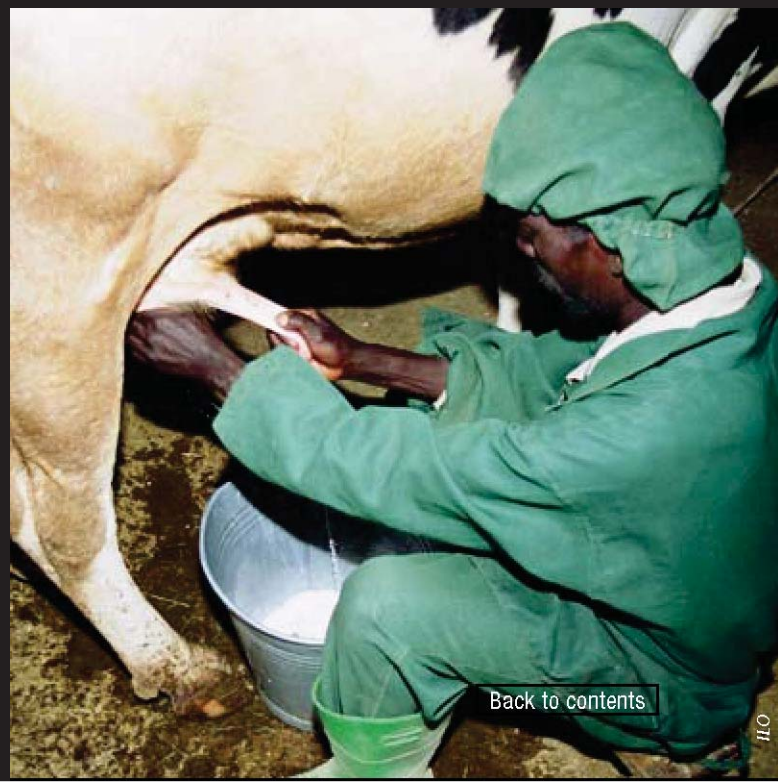
Ví dụ:

TỪ TIẾNG ANH	CẦN TRÁNH	NÊN DÙNG
Managing disability in the workplace	Quản lý người khuyết tật hay Quản lý vấn đề người khuyết tật	Quản lý cơ sở vì hòa nhập người khuyết tật, hay Quản lý vấn đề hòa nhập người khuyết tật
Disability policy	Chính sách về người khuyết tật	Chính sách về hòa nhập người khuyết tật, hoặc Chính sách trợ giúp người khuyết tật

**MỘT SỐ ĐIỀU CẦN CHÚ Ý
KHI VIẾT BÀI LIÊN QUAN
ĐẾN LĨNH VỰC
NGƯỜI KHUYẾT TẬT**

[Back to contents](#)

- Tránh gán cho họ những biệt danh và làm mờ hình ảnh thật của họ. Biệt danh thường khiến chúng ta nghĩ đến những hình ảnh tiêu cực về người hoặc những nhóm người. Thuật ngữ như “Khuyết tật” hoặc “tâm thần” thường gơi đến những định kiến hoặc những truyền thuyết không hay liên quan đến những biệt danh đó. Hãy thận trọng với những biệt danh và thông tin mà chúng hàm chứa.
- Để những người khuyết tật tự nói về bản thân. Kinh nghiệm cho thấy khi một người khuyết tật tự tin và được quyền nói về một tình huống/vấn đề cụ thể thì người nghe là những người không khuyết tật sẽ càng tin rằng người khuyết tật là những người có tri thức và hiểu biết.
- Nâng cao nhận thức/hiểu biết của cộng đồng về những vấn đề mà người khuyết tật đang phải đối mặt.
- Hãy phơi bày rõ những giả tưởng không có thật về người khuyết tật (đọc thêm phần “Định kiến sai lệch” ở trang 14-16).
- Cung cấp những thông tin thiết thực. Hoạt động truyền thông thường có hiệu quả nhiều hơn khi đưa những thông tin giúp người không khuyết tật sau khi xem/đọc/nghe tin này và nhìn thấy hoặc gặp phụ nữ, nam giới hay trẻ em khuyết tật tự biết phải làm gì. Ví dụ, lời khuyên rất thiết thực có thể chỉ đơn giản là “khi gặp người điếc thì tôi sẽ nói chuyện với họ như thế nào”? (Câu trả lời: Tôi có thể nói bình thường và rõ ràng để người điếc có thể hiểu được dựa trên những gì họ nhìn thấy từ miệng tôi. Tôi cũng có thể viết một thông điệp lên giấy. Tôi cũng có thể học ngôn ngữ kí hiệu của họ.)
- Thường xuyên giao tiếp với các tổ chức của người khuyết tật và vì người khuyết tật. Nói chuyện với đại diện của các tổ chức làm về lĩnh vực khuyết tật để tìm hiểu những vấn đề hoặc những sản phẩm mới ảnh hưởng tới người khuyết tật. Tận dụng Ngày quốc tế Người khuyết tật thường được tổ chức kỷ niệm vào ngày 3 tháng 12 hàng năm để giới thiệu chủ đề Người khuyết tật. Tận dụng những ngày quốc tế hay ngày thế giới khác ví dụ Ngày quốc tế Phụ nữ 8/3, Ngày thế giới chống lao động trẻ em 12/6, Ngày thế giới phòng chống AIDS 1/12 và lồng ghép giới thiệu vấn đề khuyết tật vào những sự kiện đó.
- Làm việc với những nhà báo khuyết tật hoặc những nhà báo có thành viên trong gia đình họ là người khuyết tật để giúp họ có những ý tưởng xác thực khi mô tả chân dung người khuyết tật.
- Không nên quá nhấn mạnh người khuyết tật như những anh hùng mặc dù công chúng có thể khâm phục và coi họ như những “siêu nhân”: Xây dựng chân dung người khuyết tật như những “siêu sao” tạo nên những kỳ vọng không có thực rằng tất cả người khuyết tật phải đạt được tới mức độ đó.

ILO/R. Kipur

CÔNG ƯỚC VÀ TIÊU CHUẨN QUỐC TẾ VỀ HÒA NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT

[Back to contents](#)

ILO/A. Mearsho

CÔNG ƯỚC VÀ TIÊU CHUẨN QUỐC TẾ CƠ BẢN CỦA ILO BẢO VỆ QUYỀN LAO ĐỘNG CỦA NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Công ước của ILO về chống phân biệt đối xử trong lĩnh vực việc làm và nghề nghiệp, năm 1958 (số 111).

Trên thế giới, sự phân biệt đối xử trong lĩnh vực việc làm đã làm cho nhiều phụ nữ và nam giới, trong đó có người khuyết tật không có cơ hội tham gia vào thị trường lao động, đồng thời không tận dụng được hết tiềm năng của họ. Công ước số 111 về chống phân biệt đối xử trong lĩnh vực việc làm là một trong những công ước cơ bản của ILO.

Công ước của ILO về Phục hồi chức năng lao động và Việc làm cho người khuyết tật, năm 1983 (số 159).

Công ước 159 đã được trên 80 nước phê chuẩn. Theo Công ước này, đại diện của các tổ chức của giới sử dụng lao động, người lao động và các tổ chức của người khuyết tật cần được tham vấn về việc thực hiện chính sách quốc gia về phục hồi chức năng lao động

và việc làm cho người khuyết tật. Chủ đề về tham vấn với các bên tham gia chính cũng được nhấn mạnh trong Công ước của Liên Hiệp Quốc về Quyền của Người khuyết tật (xem phần dưới đây).

Quy chuẩn thực hành: Quản lý cơ sở vì hòa nhập của người khuyết tật, 2002.

Quy chuẩn thực hành này có tác dụng làm hoàn thiện cho những quy chuẩn mà ILO áp dụng trong các hoạt động/chương trình của ILO nhằm tăng cường việc làm cho người khuyết tật. Quy chuẩn thực hành này phản ánh những thay đổi quan trọng trong hiểu biết về vấn đề hòa nhập người khuyết tật, về chính sách, pháp luật và các dịch vụ liên quan đến người khuyết tật từ năm 1983. Mặc dù không mang tính bắt buộc áp dụng nhưng một khi chủ sử dụng lao động chấp nhận Quy chuẩn thực hành này, họ cũng nên thực hiện tất cả các quy định và thủ tục trong Quy chuẩn đó.

MỘT CÔNG ƯỚC VỀ NHÂN QUYỀN HOÀN CHỈNH CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Công ước của Liên Hiệp Quốc về Quyền của Người khuyết tật (UNCRPD)

Công ước này có hiệu lực từ tháng 5 năm 2008 là công ước hoàn chỉnh về nhân quyền đầu tiên của thế kỷ 21 và là một công ước đầu tiên cho người khuyết tật. Công ước này thúc đẩy sự tham gia đầy đủ của người khuyết tật vào đời sống kinh tế, xã hội, văn hóa, và chính trị của mỗi quốc gia. UNCRPD củng cố những nỗ lực của quốc gia và quốc tế, đồng thời mang lại

động lực và sức mạnh mới trong việc xóa bỏ phân biệt đối xử vì lý do khuyết tật, đồng thời tích cực thúc đẩy hòa nhập của họ với xã hội.

Điều 27 đặc biệt liên quan đến quyền của người khuyết tật về công việc và việc làm, nhấn mạnh quyền có cơ hội kiếm sống nhờ vào công việc họ được tự do lựa chọn hoặc được tiếp nhận trong thị trường lao động với môi trường làm việc cởi mở, hòa nhập và tiếp cận được với người khuyết tật.

HO

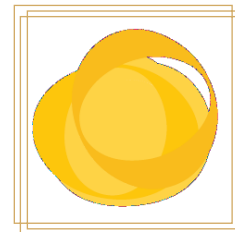
THÔNG TIN THAM KHẢO VÀ TRANG WEB

[Back to contents](#)

ILO/M. Kurokawa

Tổ chức lao động quốc tế ILO hoạt động nhằm tăng cường cơ hội cho phụ nữ và nam giới có được công việc đàng hoàng và hiệu quả trong điều kiện tự do, bình đẳng, an toàn và được tôn trọng về nhân phẩm. Mục tiêu chính của Tổ chức là thúc đẩy quyền về việc làm, khuyến khích tạo cơ hội việc làm đàng hoàng, tăng cường bảo trợ xã hội và đối thoại để giải quyết các vấn đề liên quan đến công việc.

Chương trình hợp tác phát triển ILO-Ailen phối hợp với nhiều đối tác trong lĩnh vực khuyết tật và phát triển nhằm tăng cường phương pháp tiếp

cận hòa nhập trong các dịch vụ đào tạo về phát triển doanh nghiệp và việc làm giúp mở đường thoát khỏi đói nghèo.

Các nhóm đối tác chính của chương trình gồm:

- Chính phủ
- Tổ chức đại diện của người lao động
- Tổ chức đại diện của chủ sử dụng lao động
- Các tổ chức quốc tế
- Các tổ chức phi chính phủ, gồm tổ chức vì người khuyết tật và tổ chức của người khuyết tật
- Các nhóm cộng đồng
- Giới truyền thông

Địa chỉ trang web

Tổ chức lao động quốc tế (ILO)	http://www.ilo.org
ILO, Vụ Kỹ năng và Việc làm, Hòa nhập người khuyết tật	http://www.ilo.org/disability
Chương trình hợp tác phát triển ILO-Ailen	http://www.ilo.org/inclusion
Hỗ trợ phát triển của Ailen (Irish Aid)	http://www.irishaid.gov.ie
United Nations Enable	http://www.un.org/disabilities/

110/1 Sukpaiboonrat

THÔNG TIN VỀ CÁC ẢN PHẨM

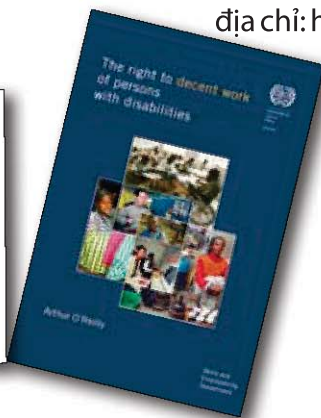
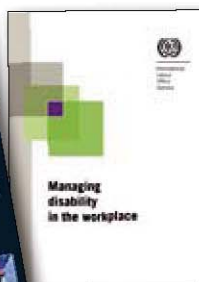
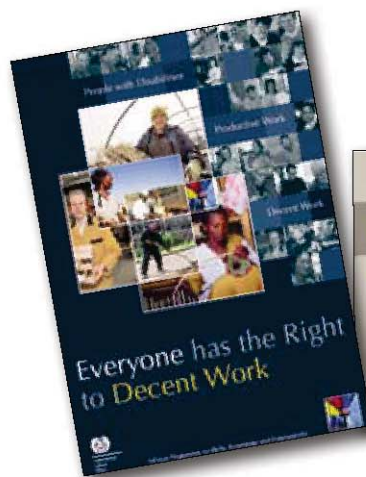
[Back to contents](#)

Quyền có việc làm bền vững của người khuyết tật (ngoài tiếng Anh còn có bằng các thứ tiếng Amharic, Arabic, Bahasa, Trung Quốc, Pháp, Hindi, Nhật, Mông Cổ, Nga, Tây Ban Nha, Thái và Việt Nam.)

Hướng đến cơ hội việc làm bình đẳng cho người khuyết tật thông qua pháp luật hiệu quả (ngoài tiếng Anh còn có bằng các thứ tiếng Amharic, Trung Quốc, Pháp, Khmer, Kiswahili, Mông Cổ, Sinhalese, Tây Ban Nha, Thái và Việt Nam.)

Quy chuẩn thực hành của ILO: Quản lý cơ sở vì hòa nhập của người khuyết tật. (Bản mềm PDF bằng tiếng Anh, tiếng Pháp và tiếng Tây Ban Nha tại địa điểm: <http://www.ilo.org/disability>. Ngoài tiếng Anh còn có bằng những thứ tiếng như Amharic, Arabic, Bosnian, Trung Quốc, Estonian, Phần Lan, Đức, Hungary, Ai rơ len, Nhật Bản, Latvian, Lithuanian, Mông Cổ, Nepal, Ba Lan, Thổ Nhĩ Kỳ, Nga, Slovenian, Tamil, Thái, Ukrainian và Việt Nam.)

Hãy tính đến chúng tôi! Làm thế nào để đảm bảo phụ nữ khuyết tật có thể tham gia hiệu quả vào các hoạt động phát triển doanh nghiệp nữ theo phương thức hòa nhập. (bản mềm PDF tại địa chỉ: <http://www.ilo.org/disability>)

Để đặt mua các ấn phẩm trên, hãy vào trang <http://www.ilo.org/disability> hoặc liên hệ qua email tới địa chỉ disability@ilo.org

CHÚ THÍCH

¹ Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) ước tính 10% dân số Thế giới là người khuyết tật.

² Ngân hàng Thế giới, tại địa chỉ <http://youthink.worldbank.org/issues/disabilities/>, xem ngày 09.03.10.

³ Chương trình hợp tác phát triển Ailen (Irish Aid) là chương trình hỗ trợ phát triển của Chính phủ Ailen cho các nước đang phát triển.

⁴ Thế giới hòa nhập, Nhân quyền của Thanh niên có khiếm khuyết về học tập, Báo cáo được gửi lên Văn phòng Ủy Ban các vấn đề về Nhân Quyền, Hạ Viện, 24 tháng 5 năm 2007, trang 2.

⁵ Hành động vì Khuyết tật và Phát triển, tại địa chỉ http://www.add.org.uk/disability_facts.asp, xem ngày 11.12.09.

⁶ UNICEF, Trung tâm nghiên cứu các vấn đề về trẻ em, Báo cáo về trẻ em số.13: Thúc đẩy và nâng cao nhận thức về Quyền của trẻ khuyết tật, 2007, trang vii.

⁷ Tài liệu về Người khuyết tật của Liên Hiệp Quốc, tại địa chỉ <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=18>, xem ngày 7.04.10.

⁸ Không có con số thống kê về người khuyết tật thống nhất, cập nhật và có thể so sánh được với quốc tế. Điều này một phần là do không thống nhất về định nghĩa người khuyết tật, đồng thời do thiếu sót trong phương pháp thu thập dữ liệu.

⁹ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Campuchia, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_115096.pdf.

¹⁰ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Trung Quốc, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_112380.pdf. Tên thường gọi trước đây của Trung Quốc là Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.

¹¹ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Ethiopia, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_112299.pdf.

¹² ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Kenya, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_115097.pdf.

¹³ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_115098.pdf.

¹⁴ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Cộng hòa Liên Bang Tanzania, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_111461.pdf.

¹⁵ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Thái Lan, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_112307.pdf. Thái Lan trước đây có tên là “Vương Quốc Thái Lan”.

¹⁶ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Uganda, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_115099.pdf.

¹⁷ *Công tác xã hội tại Châu Á: Làm tốt và làm đúng cách (Doing good, while doing well)*, http://www.business-in-asia.com/vietnam/vietnam_disabled.html, xem ngày 22.03.10.

¹⁸ ILO, 2009, Thông tin về Hòa nhập Người khuyết tật tại Zambia, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_115100.pdf.

¹⁹ Bộ Lao động của Mỹ, <http://www.doleta.gov/disability/htmldocs/myths.cfm>, xem ngày 1.12.09.

²⁰ Dẫn đầu của giới chủ sử dụng lao động về hòa nhập người khuyết tật, <http://www.realising-potential.org/six-building-blocks/commercial/what-researchers-say.html>, xem ngày 07.04.20.

²¹ Hành động vì Khuyết tật, <http://www.disabilityaction.org/business-services/access/key-facts-about-access/?keywords=Good+design+should+take+into+account+everyone%92s+needs+and+consider+features+such+as+colour+and+tonal+contrast%2C+tactile+warning+surfaces%2C+hearing+enhancement+systems+%28such+as+loop+systems%29%2C+>, xem ngày 09.12.09.

²² Bộ Lao động Mỹ, <http://www.doleta.gov/disability/htmldocs/myths.cfm>, xem ngày 10.12.09.

²³ ILO, 2007: Khả năng việc làm, Hướng dẫn về hòa nhập người khuyết tật dành cho chủ sử dụng lao động tại Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, trang 25.

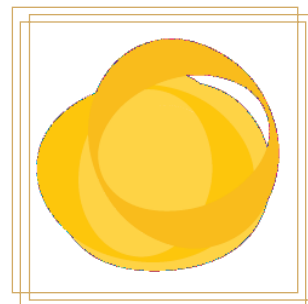
²⁴ Xem tại địa chỉ <http://www.bbc.co.uk/info/policies/diversity.shtml>, xem ngày 22.03.10. Bắc Kinh “1 + 1”, tại địa chỉ http://oneplusone.org.cn/newsread_en.asp?id=3, xem ngày 10.12.09.

²⁵ Dẫn đầu của chủ sử dụng lao động về người khuyết tật, xem tại địa chỉ <http://www.realising-potential.org/stakeholder-factbox/customers/>, xem ngày 10.12.09

²⁶ ILO và Tổ chức quốc tế về Phục hồi chức năng lao động: Cộng tác với Giới truyền thông, cẩm nang thực tiễn cho người khuyết tật, 1994, trang 1.

²⁷ Ibid, trang 11.

HƯỚNG DẪN
TRUYỀN THÔNG VỀ
HÒA NHẬP
NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Việc làm bền vững cho người khuyết tật

HƯỚNG DẪN TRUYỀN THÔNG VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Tổ chức
Lao động
Quốc tế

Văn phòng ILO tại Việt Nam

48 - 50 Nguyễn Thái Học,

Hà Nội, Việt Nam

Tel : (84.4) 3 734 0902

Fax : (84.4) 3 734 0904

Email: hanoi@ilo.org

www.ilo.org/hanoi